

Lokalhistorisk Forening for Vintersbølle/Nyråd

Møllevej 4A – 4760 Vordingborg

nyraad@vinterhistorie.dk

www.vinterhistorie.dk - www.bevaerterhuset.dk

Forårets og sommerens arrangementer 2020:

Mandag d. 27. jan. kl. 19.00	Kulturaften
Mandag d. 24. feb. kl. 19.00	Kulturaften
Mandag d. 30. marts kl. 19.00	Generalforsamling Overvej gerne om du vil være en del af bestyrelsen
Mandag d. 27. april kl. 19.00	Kulturaften Besøg på Johanneberg med fortælling af Carsten Koch. Pris denne særlige aften kr. 95,-
Mandag d. 25. maj kl. 19.00	Kulturaften Vi går til Kong Valdemars Plads; kaffe i Beværterhuset
Søndag d. 31. maj kl. 9.00-11.00	Pinseåbent i Beværterhuset Vi mødes til morgenkaffe og -brød
Søndag d. 28. juni kl. 14-16	Høslet i Beværterhuset Kom og hjælp os med at slå engen ned mod bækken til glæde for flora og fauna. Vi slår med le.
Alle søndage i juli og søndag d. 2. august	Søndagsåbent i Beværterhuset Kom til kaffe og kage med en god lokalhistorisk snak.

Vi sender ikke opkrævning ud, men du kan betale for 2020 via netbank efter nytår eller på møderne. Kontingent kr. 100,00 pr. husstand.

Indbetaling til konto: **0040-6874516528**.

Nyhedsbrev december 2019

Så er endnu et år er gået med høj aktivitet i foreningen.

Arbejdet med at skrive artikler til vores nye bog, har blandet sig med alle de aktiviteter og arrangementer hverdagen bringer. Et altid populært indslag er vores ture og udflugter.

Vi har dels arrangementerne Nyråd-natten, hvor vi er repræsenteret. Men også vandefestivalen, vores gåtur til kulturaften i august og efterårsferiens Kend din skov for ikke at tale om vores julearrangement i Beværterhuset har trukket mange mennesker af huse

Augustmåneds byvandring gik fra gadekæret igennem alle de små stræder og gyder ned til det tidligere hospital Vintersbølle Strand. Der blev desværre ikke nogen tur til Florke, så mon ikke den dukker op i det nye år.

Efter hvert arrangement får vi altid lagt opdateringer og billeder på facebook, så vi enten kan få genopfrisket eller set, det vi gik glip af. I november fik vi fortalt historien om da Beværterhuset kom på spejdernes julemærke. Julemærket kan købes for kr. 50,-, der går til foreningens nye bogudgivelse: Fortællinger fra Nyråd. Henvendelse til vores kulturaftener.

Hele bestyrelsen ønsker alle medlemmer og deres familier en rigtig god jul, og et godt nytår. Vi glæder os til at se jer alle til aktiviteterne i det nye år.

Bestyrelsen

Er Lokalhistorie vigtig?

Det er den! Det er også godt at nogen har skrevet deres erindringer. Vi har sidst modtaget en slægtshistorie fra Munksgaard. Lise-Lotte Schönberg har i september sendt os hendes morfars beretning om barndommen på Munksgaard i slutningen af 1800-tallet. Vi har fået tilladelse til at bringe et uddrag her – den kongelige begravelse må vi have til gode:

Fra provisorietiden til en kongelig begravelse

Hjemme på Munksgaard hængte i mange år på væggen over buffeten, et stort billede af bondevennen og politikeren I. A. Hansen. Fader var meget glad for dette billede og da særlig i provisorietiden hvor det havde en aktuel interesse, fremhævede fader til hvorledes denne mand, født i et lille skomagerhjem på Langeland og opvokset i trange kår, havde forstået at kæmpe sig frem til en førerstilling indenfor venstrebønderne på Sjælland og senere som folketingsmand talt deres sag på Tinge og optrådt udfordrende over for Estrup og mod provisoriske love. Senere da I. A. Hansen blev valgt til branddirektør i Holbæk og kom ud for et underskud i kassen, talte fader undskyldende herfor, at det var intet at regne mod alt det gode denne mand havde udrettet i agitationen for at samle venstrebønderne på Sjælland og få oprettet Grundlovs værneforeninger så godt som i alle sogne, til styrkelse af Grundloven og demokratiets sag. Fader var sikker på, at dersom ikke I. A. Hansen var død så pludselig, så vilde alle venstrebønder på Sjælland rejse sig og stå sammen om at dække underskuddet.

Som sagt, hængte billedet af I. A. Hansen, i mange år derhjemme på væggen over buffeten, vistnok til aarene op mod systemskiftet da moder en dag siger: Hvor længe skal vi have billedet af den her skomagersvend og kassebedrager hængende der på væggen, det er jo kun til at folk ler af os?" Billedet blev så taget ned og lagt på loftet mellem andet skrammel.

Fader var venstrebonde og tilsluttede sig I. A. Hansen og gamle Chr. Bergs politik, modsat vores nærmeste nabo P. Fugl, der var højremand og gik ind for Estrup og hans provisoriske love.

Det skete ikke sjældent, når disse to politiske kontraster, arbejdede i de marker der lå op til hinanden, at de mødtes ved markskellet og straks kom ind på politik. Det var særlig Estrups provisoriske love, landbefæstningen omkring København og det den 27. oktober 1885 oprettede blå Gendarmerkorps, at fader påtalte som en tilsidesættelse af Grundloven og folkets frie ret.

Diskussionen mellem disse to naboer, kunne undertiden blive så lidenskabelig at ingen af dem fik bestilt mere i den halvdag, hvori de mødtes, og efterhånden som diskussionen skred frem, blev de hver især, mere og mere ophidsede, så ordene til sidst fløj som et sandt haglvejlr over markskellet fra begge sider.

Når fader efter en sådan politisk holmgang med vores nabo P. Fugl kom hjem til middag eller aften, kunne moder undertiden sige: "Kan du dog ikke finde en anden mark at arbejde i, når du ser vores nabo er i marken op til. I råber op så det kan høres langt bort, man skulle tro det var nogle vogterdreng, der er uvenner." Fader sagde gerne hertil: "Den højretosse, han bliver aldrig klogere?"

I mange år var det en tradition, at Venstre og Højre i Præstø Amts 5. valgkreds Vordingborg, holdt grundlovsfest sammen i Vordingborg Kirkeskov, man efterhånden som de politiske problemer dem imellem, blev mere og mere tilspidset for til sidst at kulminere da ministeriet Estrups blå Gendarmerkorps var en kendsgerning, kunne der ikke fortsættes dermed. På initiativ af grundlovsværneforeningens ihærdige formand gårdejer P. Apel, Bakkebølle, blev det bestemt at Venstre skulle holde deres egen grundlovsfest, og man fik hertil overladt en lille skov, 5 km sydøst for Vordingborg, tilhørende gårdejer Jakob Hansen, Bjærgemarken.

Det politiske tilspidsede forhold mellem Venstre og Højre, blev ikke mindre herefter, og gav sig tilkende når venstrebønderne i Bakkebølle, Vintersbølle og omliggende sogne kom til Vordingborg for at handle, at de da gik højrekøbmandens dør forbi og til de forretninger, hvor købmanden tilsluttede sig Venstre. Mange en højrekøbmand måtte se sin handel blive mindre og enkelte måtte til sidst helt lukke butikken. Venstres grundlovsfester i Bjærgemarken, fortsattes i årene fremefter med god tilslutning og blev først ophævet da Venstre og Højre indgik forlig i 1894 og slog en streg over de provisoriske bevillinger. En tilfredsstillelse for Venstre, var det, at de ved deres grundlovsfester i Bjærremarken, selv kunne bestemme hvem der skulle føre ordet. Som regel var det navne som kredsens folketingsmand H. A. Nøhr, Hjertebjerg pr. Stege, landstingsmand Mads Strandskov, Møn, og Venstres [Formand] folketingsmand Chr. Berg. Fra en stor tribune midt på pladsen, holdt disse mænd glødende taler mod ministeriet Estrups provisoriske love og om at værne demokratiet og Grundloven. Efter t talerne var afsluttet fra tribunen, blev disse fortsat i en mere munter stemning, ved en fællesspisning i Jakob Rasmussens, Nyråd, store restaurationssted. Foruden de indbudte talere, blev der her talt af mange lokale husmænd og gårdmænd. Stemningen kunne her blive så høj, t nogle fandt på at synge smædeviser: "Ned med Estrup, Scavenius og Ravn, vi vil ingen revnet Grundlov have i Kongens København."

Foreningsinfo

I anledning af foreningens 20-års jubilæum i 2020 er vi begyndt på anden bind i Fortællinger fra. Denne gang er det Fortællinger fra Nyråd. I den anledning modtager vi gerne bidrag til finansiering af udgivelsen. Alle frivillige indbetalinger kan ske til foreningens

bog-konto: 2426 - 4380 781 382

Vi takker for allerede modtagne bidrag.